

**Робоча група з імплементації
NACE Ред. 2**

**Встановлення плану імплементації
NACE Ред. 2
в Національних інститутах
статистики**

**Версія 1.0
березень 2006 року**

Вступ

Цей документ є першим з чотирьох довідників, підготовлених Робочою групою "Імплементация NACE Rev. 2". Він містить загальне бачення проекту імплементації та висвітлює основні проблеми. Ці проблеми будуть глибше аналізуватись у наступних трьох довідниках:

- 2 Імплементация NACE Rev. 2 у Реєстри підприємств
- 3 Довідник з методологічних аспектів вибіркового дослідження та оцінки ваг
- 4 Довідник з ретроспективного аналізу

Серія з чотирьох довідників має на меті забезпечити колеґ з Національних інститутів статистики пропозиціями, усталеною практикою, "контрольними переліками", методологіями та схожими механізмами, які можуть бути використані в ході складного проекту імплементації NACE Rev. 2.

Найважливіше завдання цього довідника – представити огляд великої кількості заходів, необхідних на першому етапі проекту. Остання частина довідника зосереджена на складанні плану імплементації, та плану обміну інформацією. Окремий розділ розповідає про "Адаптацію національного законодавства". Пізніше може з'явитися більше спеціальної інформації.

Цей довідник, так само як і інші довідники з даної серії, будуть оновлюватись кожного разу, коли у цьому виникатиме необхідність. Актуальною буде завжди електронна версія, розміщена на веб-сторінці "Operation 2007". Саме тому, важливо завжди перевіряти час від часу, чи є версія, яка застосовується на даний момент, і є актуальною.

Цей документ розробили Ганс ван Хуфф [Hans van Hooff] (CBS (Центральне бюро статистики)-Голландія) у співробітництві з Аною Санчез [Ana Sanchez] (INE (Національний статистичний інститут)-Іспанія) та Мартою Ронай [Marta Ronai] (HSO-Угорщина).

Перелік умовних скорочень

РП = Реєстр підприємств
ПВП = Показник витрат на оплату праці
НР = Національні рахунки
NACE+ = Національна версія NACE
НІС = Національний інститут статистики
СЕС = Структурна економічна статистика
КСС = Короткострокова статистика
РГІ = Робоча група з імплементації NACE ред. 2

Зміст

1. Проекти і терміни: схеми	Стор. 4
Схема 1: Три проекти	
Схема 2: Основні етапи і терміни	
2. Національні версії NACE Ред. 2	Стор. 7
2.1 Планування та етапи	
2.2 Чи існує потреба у національній версії?	
2.3 Яка структура і кодування?	
2.4 Критерії для визначення додаткових рубрик	
2.5 Пояснювальні записки	
2.6 Показчики	
2.7 Таблиці відповідності	
2.8 Процедура: схвалення / затвердження Комісією	
3. Імплементация NACE+ у Реєстр підприємств	Стор. 11
3.1 Визначення класів 1:n і n:m та методика отримання інформації	
3.1.1 Інформація в рамках НІС	
3.1.2 Інформація із зовнішніх реєстрів	
3.1.3 Інформація, отримана шляхом досліджень	
3.1.4 Інформація, отримана через ймовірнісні моделі	
4. Імплементация NACE+ у статистику	Стор. 13
4.1 Методика подвійного звітування та подвійного кодування	
4.1.1 Подвійне звітування	
4.1.2 Подвійне кодування у Реєстрі підприємств	
4.2 Методика ретроспективного аналізу	
4.3 Імплементация NACE ред. 2 у Структурну економічну статистику	
4.4 Імплементация NACE ред. 2 у Короткострокову статистику та Показник витрат на оплату праці	
4.5 Імплементация NACE ред. 2 у Національні рахунки	
5. План проекту імплементации	Стор. 15
5.1 Цілі	
5.2 Процес та графік	
5.3 Організаційна структура	
5.4 Засоби	
6. План обміну інформацією	Стор. 21
7. Інші питання імплементации: адаптація національного законодавства	Стор. 23

1. Проекти і терміни: схеми

Схеми, зображені у цьому параграфі, узагальнюють основні положення плану імплементації: у схемі 1, як частину одного з трьох проектів, і у схемі 2 – у виді графіку.

Планування імплементації на національному рівні (NACE+) засноване на двох датах, зафіксованих у часі і наведених у Регламенті щодо NACE:

2008: Імплементація NACE ред. 2 у Структурну економічну статистику

2009: Імплементація NACE ред. 2 у Короткострокову статистику і Витрати на оплату праці.

Решта планування на національному рівні покладається на держав Співтовариства, яким надається повна свобода дій. У схемах та у цьому документі зазначаються деякі звітні дати, втім, слід наголосити, що ці дати наведені лише як приклади.

Три проекти стосується трьох основних положень, які необхідно враховувати на національному рівні:

- національна версія класифікатору;
- імплементація у Реєстр підприємств;
- імплементація у різних областях статистики.

Схема 1: Три проекти

►► Проекти

Строки: основні етапи – див. *схему 2*

План проекту імплементації – див. *главу 5*

План обміну інформацією – див. *главу 6*

►► Проект розробки національної версії

Планування та етапи – див. § 2.1

Чи існує потреба у національній версії? - див. § 2.2

Яка структура і кодування? - див. § 2.3

Критерії для визначення додаткових рубрик - див. § 2.4

Пояснювальні записки: переклад та створення національної версії NACE - див. § 2.5

Показники: створення алфавітного показника, та показника по підкласу - див. § 2.6

Таблиці відповідності: попередня NACE+ → нова NACE+ - див. § 2.7

Процедура: схвалення / затвердження Комісією - див. § 2.8

►► Проект Реєстру підприємств: середина 2006 року —» 2008 рік

Заповнення реєстру положеннями NACE Rev. 2 (нац. версія)

Схема класів та одиниць, що не можуть бути перекладені автоматично (1:п, п:1)

СЕРЕДИНА 2006: Методика отримання інформації про класи, які не можуть бути перекладені автоматично, див. § 3.1

Інформація від Національних інститутів статистики - див. § 3.1.1

Інформація із зовнішніх реєстрів - див. § 3.1.2

Інформація від досліджень - див. § 3.1.3

Інформація від ймовірнісних моделей - див. § 3.1.4

►► Статистичний проект: 1-1-2008→±2011

Імплементація у статистику

Методика подвійного звітування та подвійного кодування - див. § 4.1

1-1-2007: Методика ретроспективного аналізу - див. § 4.2

Регламент: від 01.01.2008 р.

Імплементація NACE ред. 2 у Структурну економічну статистику - див. § 4.3

Регламент: від 01.01.2009 р.

Імплементація NACE ред. 2 у Короткострокову статистику та Показник витрат на оплату праці - див. § 4.4

Проект Регламенту: 2011/2012 рр.

Імплементація NACE ред. 2 у Національні рахунки - див. § 4.5

Схема 2: Основні етапи і терміни

Коли (дати наведені як приклади)	Стадія	• Наступний захід	Див.: довідник Частина 1: Встановлення плану імплементції NACE ред. 2 у Національних інститутах статистики Частина 2: Імплементація у Реєстри підприємств Частина 3: Довідник з методологічних аспектів вибіркових досліджень та оцінки ваг Частина 4: Довідник з ретроспективного аналізу
Реалізовано	NACE як база для NACE+	НІС → структура NACE+	• Частина 1
2006 рік від січня до липня	Структура NACE+	• НІС → пояснювальні записки та показники NACE+ Таблиці відповідності попередньої NACE+- нової	• Частина 1
2006 рік		• НІС → Методика зміни кодування (джерело/метод населення х)	• Частина 2
липень 2006 року → 2007 рік		Зміна кодування через: наявну внутрішню інформацію зовнішні реєстри ймовірнісні матриці/моделі дослідження	• Частина 2

грудень 2007 року →	NACE ред. 2 у Реєстрі підприємств	Регламент: у 2009 році СЕС має надати дані для звітного 2008 року згідно з NACE ред. 2	• Частина 3 і 4
		Регламент: у 2009 році СЕС і ПВП мають надати дані для звітного 2009 року згідно з NACE ред. 2	• Частина 3 і 4
		Проект регламенту: у 2011 році Національні рахунки, повинні надати дані для облікового періоду 2010 року згідно з NACE Rev. 2	• Частина 3 і 4

2. Національна версія NACE Rev. 2

Стаття 4 Регламенту щодо NACE "Національні класифікатори видів економічної діяльності" дозволяє державам Співтовариства розробляти економічну статистику відповідно до NACE ред. 2, або національних класифікаторів, розроблених на його підставі. Втім, до Євростат повинна надходити інформація відповідно до NACE ред. 2.

2.1 Планування та етапи

У разі прийняття рішення про корисність національної версії NACE, для провадження NACE+ необхідно вжити наступних заходів:

Схема 3			
Але перед прийняттям рішення: NACE як такий або NACE+.	коли	етап	Наступний захід
	Реалізовано	NACE як база для NACE+	• НІС → структура NACE+
	Середина 2006 року	Structure of NACE+	• НІС → пояснювальні записки та показники NACE+ і таблиці відповідності попередньої NACE+- нової NACE
	Друга половина 2006 року	пояснювальні записки та показники NACE+ і таблиці відповідності попередньої NACE+- нової NACE+	

2.2 Чи існує потреба у національній версії?

Варіантами заміни NACE на національну версію є:

А.- Створення додаткових рубрик та рівнів, на практиці – 5-цифровий рівень

В. Злиття рубрик NACE

А. Додаткові рубрики та рівні, на практиці – 5-цифровий рівень

Можливі причини замислитись над створенням національного підрозділу:

- по-перше і в основному через те, що NACE ред. 2 не може виконати деякі національні потреби (статистичні чи ні)
- деякі види економічної діяльності можуть бути важливі для економіки конкретної держави, і заслуговувати на виділення в окрему категорію на певному рівні класифікації. Наприклад, виробництво оливкової олії представляє великий інтерес для країн Середземномор'я.

Необхідно враховувати, що така потреба у додаткових деталях пов'язана з додатковими витратами для Реєстру підприємств, статистики та додатковим тягарем відповідальності за імплементацію і виробництво більш детальних даних у майбутньому. Важливу роль можуть відігравати зовнішні реєстри, які забезпечують дані для Реєстру підприємств. Питання, чи будуть ці зовнішні реєстри впроваджувати національні поділи, і чи будуть їх побажання стосовно цих поділів враховані. Це також залежить від критеріїв, зазначених у параграфі 2.4.

Якщо з'ясується, що поділу вимагають достатня кількість рубрик, скажімо – більше десяти, краще буде створити додатковий рівень, замість того, щоб здійснювати окремі поділи в деяких місцях.

Наслідки:

- код NACE+ для нового рівня потребує додаткової цифри. Для рубрик, які не зазнали поділу, цей додатковий рівень позначається "0".

але

- шляхом додавання нового рівня поділи однозначно включаються у систему NACE+ у порівнянні з окремими поділами в деяких місцях без офіційно створеного нового рівня.

В. Злиття рубрик NACE

Цілком можливо, що в одній або декількох державах Співтовариства, види економічної діяльності, які розділені у NACE Ред. 2, виконуються не спеціалізованими одиницями, а часто, переважно об'єднані в одній одиниці. У такому разі, було б неможливо виробляти дані прийнятної якості для окремих рубрик NACE. У рубриках, про які йдеться, види діяльності будуть змішані, що призведе до низької спеціалізації та коефіцієнту покриття, іншими словами: категорії NACE будуть містити безліч другорядних видів діяльності. Якщо ці рубрики є підрозділами однієї рубрики наступного більш високого рівня, одним з варіантів може бути злиття. Державі Співтовариства і Євростату, залишається право вирішувати, коли використовувати цю опцію, і тим самим вирішити, де фактично провести межу між корисними даними та даними, які дають неправильне уявлення про реальний стан речей. **Комісія** повинна буде дати свій дозвіл, на злиття, на підставі документального обґрунтування.

2.3 Яка структура і кодування?

На практиці національні версії NACE засновані на чотирьох цифрах NACE з додатковою п'ятою цифрою для національних підрозділів. У такий спосіб, рівень NACE залишається незмінним. Таким чином, країни залишаються єдиними по структурі, втім, це не стосується ситуації, коли необхідно вводити розподіл на п'ять цифр, можливо, за чотиризначним рівнем, або після обох ставиться точка, або коса риска: двох і чотирьох-значний рівень.

Як відомо, одна країна використовує алфавіт як частину коду. Втім, для інших країн це пов'язано з певними технічними труднощами, тому у коді вони використовують самі лише цифри.

Альтернативні додаткові групи, які складаються з двох чи більше рубрик того ж рівня NACE можуть не бути включені у NACE+ шляхом доповнення рубрикою або рівнем у національному варіанті. Іншими словами: вони не включаються до офіційної NACE+ і представлені як альтернативна група. На практиці, ці групи існують поряд з офіційною NACE+ і описуються, у додатку, як комбінація, наприклад, класів x, y та z або наведені окремо у базі даних, що використовується для складання статистики.

2.4 Критерії для визначення додаткових рубрик

Першочергове завдання, полягає у визначенні критеріїв для прийняття 5-ти-значних рубрик ("підкласів"). На практиці існує безліч побажань щодо додаткових підкласів. Тим не менше, не усі вони є прийнятними, і кожен розподіл вартує коштів і вимагає виділення ресурсів, особливо, коли статистика буде ґрунтуватися на такому розподілі. Таким чином, підклас, що необхідно виділити, повинен відповідати мінімальним вимогам.

По-перше, необхідно визначити, чи створюється класифікатор лише для використання в статистичних цілях, або ж він буде призначений і для адміністративного використання. Інші критерії можуть стосуватися розміру та кількості одиниць у підкласі, рівень однорідності видів діяльності, що класифікуються у підкласі, інтенсивності використання її за межами НІС, потреби користувачів, звичайно, критерії самого NACE, а також баланс у класифікації (на даному рівні і між рівнями).

Після складення списку побажань та погодження критеріїв, необхідно прийняти рішення щодо ваги окремих критеріїв та шляхів їх використання. Чим більше підкласів країна може дозволити собі у статистиці, тим спокійніше буде отримати дозвіл на додаткові підкласи.

2.5 Пояснювальні записки

Після створення структури NACE+ мають бути розроблені інструменти з її використання, наприклад, пояснювальні записки та покажчики.

Пояснювальні записки надають повний опис змісту окремої категорії NACE. Більше, ніж покажчик, вони вказують на те, що маєтись на увазі, при створенні цього класу, зазначаючи критерії, що застосовувались, та встановлюючи межі між категоріями.

На рівні NACE пояснювальні записки надаються Євростатом, спочатку англійською мовою. Для того, щоб перетворити їх у національні версії, необхідно зробити дві речі:

- перекласти пояснювальні записки NACE або чекати на переклад Євростату, на вибір держави Співтовариства.
- доповнити додаткові розподіли NACE+ пояснювальними записками.

Значної ефективності можна досягнути шляхом об'єднання одномовних країн і розподілу перекладацької роботи (якщо країна робить його сама). Те ж, може стосуватись і підкласів NACE +, оскільки на практиці вони часто є однаковими для декількох країн.

2.6 Покажчики

Для щоденного використання NACE ключовими є хороші покажчики. Вони містять умови та короткий опис в алфавітному порядку для всієї NACE +, або окремо для кожної рубрики. Вони призначені для того, щоб можна було швидко і просто знайти код NACE, коли дано опис виду діяльності, наприклад, за відповідальним підприємством. Покажчик може бути опублікований у вигляді брошури, але також може базою для складного автоматичного засобу кодування. Держави Співтовариства повинні самостійно змінювати старі покажчики для нової NACE +. Це означає, що декілька країн повинні робити ту ж роботу, особливо якщо вони одномовні. Тут так само співпраця може привести до прибутку для всіх сторін.

Робоча група з імплементації NACE ред. 2 може запропонувати основу для координації цієї співпраці: наприклад, зробивши огляд всіх національних підкласів та перелік покажчиків і мов, на яких вони доступні.

2.7 Таблиці відповідності

Як тільки новий NACE + розроблений, можна складати остаточні таблиці відповідності та кількості доданих одиниць. Це важливо для планування потужностей, необхідних для імплементації NACE + у РП та обговорення джерел, які будуть використані для цього. Таблиці відповідності є також базою для перехідних кодів, які використовують деякі країни (див. параграф 4.1.2).

Іншою, важливою, метою цих таблиць є точне інформування користувачів NACE, на основі очікуваної кількості одиниць, що підлягає перекодуванню, стосовно того, як внесення змін вплине на часові ряди.

2.8 Процедура: схвалення / затвердження Комісією

Стаття 4 Регламенту, яким було запроваджено NACE ред. 2, передбачає можливості адаптації NACE ред. 2 до національних потреб:

Стаття 4

Національні класифікатори видів економічної діяльності

1. Статистичні дані держав Співтовариства, класифіковані згідно із видами економічної діяльності, мають отримуватись із використанням NACE ред. 2, або національного класифікатору, що походить від неї.

2. До національних класифікаторів може бути внесено додаткові рубрики та рівні, а також може використовуватись інша система кодування. Кожен з рівнів, за виключенням найвищого, має складатись, або з таких самих рубрик, що й відповідні рівні NACE ред. 2, або з рубрик, що містять чітке подальше розділення відповідно до наведеного в NACE ред. 2.

3. Держави Співтовариства мають надіслати Комісії задля затвердження до їхньої публікації проекти стосовно складання, або адаптації своїх національних класифікаторів. Комісія проводить перевірку проектів на відповідність вимогам параграфу 2 впродовж двох місяців. Комісія має надіслати затверджений національний класифікатор іншим державам Співтовариства для інформації. Національні класифікатори держав Співтовариства мають містити таблицю відповідності національного класифікатора, статистичному класифікатору NACE ред. 2.

4. В разі несумісності певних рубрик статистичного класифікатору NACE ред. 2, із структурою національної економіки, Комісія може надати дозвіл відповідній державі Співтовариства використовувати сукупність рубрик NACE ред. 2, задля певного сектору.

Задля отримання такого дозволу відповідна держава Співтовариства має надати Комісії всю необхідну інформацію з метою розгляду запиту. Комісія приймає рішення впродовж трьох місяців.

Однак, незважаючи на положення параграфу 2, такий дозвіл не надає права відповідній державі Співтовариства здійснювати подальше розділення сукупності рубрик в інший спосіб, аніж зазначений в NACE ред. 2.

Таким чином, Комісія може дозволити злиття і контролює цей процес, якщо злиття залишається необхідним. Злиття і здійснення розподілу не допускається. Відповідно до статті 3 (але чіткої вказівки на це немає): корисними є інформація для інших держав Співтовариства та опублікування таблиці відповідності.

3. Імплементация NACE+ у Реєстр підприємств (детально розглядається у довіднику 2)

3.1 Визначення класів 1:n- and n:m і методики отримання інформації

Імплементация у РП починається зі складення переліку усіх фактичних робіт, які необхідно зробити. Важливу частину цих робіт складають одиниці, які не можуть бути автоматично перенесені зі старої національної версії NACE до нової. Таким чином, перше, що слід зробити:

- Скласти список всіх класів і їх кількість одиниць з відношеннями 1:n і n:m, а відтак класів, які потребують додаткової інформації, щоб дати їм новий код NACE +.
- Вибрати для кожного класу, або групи пов'язаних класів одне (або комбінацію) з можливих джерел, зберігаючи рівновагу між витратами і вигодами декількох методів.

Схема 4						
(Недоліки) переваги (приблизно)	Якість	Оновлення	Повнота	Навантаження на респондентів	Витрати: робота	Витрати: гроші
► в рамках НІС	+	?	?	++	+	+
► зовнішні реєстри	?	?	?	+	+	+
► цілісне дослідження ► вибіркове дослідження	++ +	++ ++	++ -	- --	- --	- --
► ймовірнісні	±	?	+	++	+	+

Джерела, по суті, можна використовувати у декілька способів. Всі ці варіанти коротко зазначені у нижченаведених параграфах і детально описані у другому довіднику "Імплементация NACE ред. 2 у реєстри підприємств".

3.1.1 Інформація в рамках НІС

Якщо почати з інвентаризації корисної інформації, наявної у НІС, це дасть уявлення про наявні можливості. Джерелами є:

- статистика, наприклад, інформація PRODCOM (Статистична номенклатура продукції Європейського Союзу) про СЕС;
- дані у РП, наприклад, існуючі п'ятизначні коди NACE +, описання видів діяльності (якщо вони зареєстровані), назви фірм тощо;
- належне знання експертів НІС.

3.1.2 Інформація із зовнішніх реєстрів

Інформацію до РП можуть надати кілька зовнішніх реєстрів. В цілому регулярними джерелами є (напів-) державні органи влади.

Додаткову інформацію можна взяти на жовтих сторінках, або інших базах даних, наприклад, від вищих установ. Тут, знову, набуває важливості порівняння вартості з очікуваною вигодою,

втім, проблемним виявляється визначення вартості нематеріальних благ, таких як, наприклад, якість, свіжість, повнота тощо.

Поряд із цим: інформація повинна відповідати, або бути перекладена на NACE+ та у статистичні одиниці без особливих зусиль. Більше того: одиниці або частини одиниць в зовнішньому реєстрі повинні бути визначені і пов'язані з тим, що є у РП.

3.1.3 Інформація, отримана шляхом досліджень

Коли в якості джерела обирають дослідження, виникає більше варіантів вибору:

- 1) засобу, який буде використовуватись (усний, письмовий, електронний);
- 2) використання мінімально прийнятного розміру, який вимірюється товарообігом та кількістю працівників;
- 3) використання зразків;
- 4) приєднатись до існуючого дослідження, наприклад СЕС, або використати окреме дослідження;
- 5) використовувати одне загальне опитування чи окремі питання для груп чи класів NACE;
- 6) використовувати відкриті питання чи закриті питання (яке уможливорює оптичне зчитування).

3.1.4 Інформація, отримана через ймовірнісні моделі

За допомогою ймовірнісних моделей можна класифікувати групи одиниць, про які немає достатньої кількості інформації для їх окремої класифікації. Відомий не код для окремої одиниці, але шанс мати код. Моделі можуть бути засновані на:

- інформації, що ґрунтується на вибіркового дослідженні: моделі на базі вибірки;
- інформації, заснованій на інших видах дослідження: моделі на базі досліджень;
- інформації про одиниці, які не відповіли, що оснований на інформації від одиниць, які дали відповідь: моделі на базі відповіді.

4. Імплементация NACE+ у статистику (детально розглядається у довідниках 3 і 4)

4.1 Методика подвійного звітування та подвійного кодування

4.1.1 Подвійне звітування

Відправний пункт – перші звітні роки за NACE ред. 2, як погоджено на рівні ЄС. Ці роки також повинні бути описані згідно NACE ред. 1.1. Відповідно до проекту Регламенту щодо NACE такими першими звітними роками є:

- для СЕС – 2008 рік,
- для КСС і ПВП – 2009 рік,

Таким чином, у РП подвійне кодування має бути принаймні ефективним у 2008 році.

4.1.2 Подвійне кодування у Реєстрі підприємств

Принаймні на 2008 рік РП має забезпечити кожну одиницю кодами NACE ред.1.1 і NACE ред. 2. Щоб уникнути необхідності визначати двічі код для однієї і тієї ж одиниці, NACE ред.1.1 і NACE ред. 2 можуть бути інтегровані у тимчасовий перехідний код. Цей перехідний код містить найдрібніші будівельні блоки для старої і нової NACE+ (додаткову інформацію з цього приводу див. "Довідник з імплементації NACE ред 2 у реєстри підприємств").

4.2 Методика ретроспективного аналізу

Потужні користувачі статистичних даних, такі як Європейський Центральний Банк, підкреслюють, що перший звітний рік за NACE ред. 2 повинні супроводжувати часові ряди даних NACE ред. 2 за попередні роки. Отже, ретроспективний аналіз є "обов'язковим".

Втім, ще необхідно визначити загальний європейський погляд щодо того, наскільки довго ретроспективний аналіз може забезпечувати дані прийнятної якості.

4.3 Імплементация NACE ред. 2 у Структурну економічну статистику

Регламент щодо NACE визначає 2008 рік першим звітним роком за NACE ред. 2 для СЕС. Це означає, що в кінці 2008, або на початку 2009 року, буде визначатися населення. Попередні дані будуть готові наприкінці 2009 року, а остаточні дані – у середині 2010 року. Для звітнього 2008 року буде подвійне звітування за старою та новою NACE для того, щоб уможливити формування часових рядів.

В кінці 2007 року, починаючи з 2008 року, РП більшості держав Співтовариства уже містять коди NACE ред. 2. Що вже дозволяє наблизитись до старої і нової NACE в цілях опису СЕС на 2007 рік. Таким чином, можна впровадити нову NACE у СЕС роком раніше. Це надає НР на один рік більше досвіду, міцніше підґрунтя для їх введення у NACE ред. 2. Крім того, цей додатковий рік також можна використати для того, щоб НР могли переключитись роком раніше. Усе зазначене заслуговує на увагу.

4.4 Імплементация NACE ред. 2 у Короткострокову статистику та Показник витрат на оплату праці

У Регламенті щодо NACE зазначаються дати першого подання КСС і ПВП.

В області СЕС, дата першого подання щомісячних даних у NACE ред. 2 - березень 2009 року за звітний період січня 2009 року; для щоквартальних даних, перший звітний період, що має бути поданий у NACE ред. 2 – перший квартал 2009 року .

Тривалість і деталі ретроспективних даних, які будуть подаватись з першим поданням у NACE ред. 2, буде визначатися шляхом процедури комітології (розподілу повноважень) у вигляді Регламенту Комісії.

В області ПВП, дані повинні вперше бути складені відповідно до NACE ред. 2 за перший квартал 2009 року, а потім за кожен квартал (що закінчується 31 березня, 30 червня, 30 вересня та 31 грудня кожного року). Держави Співтовариства повинні надати доступ до зворотних даних з першого кварталу 2000 року по четвертий квартал 2008 року. Зворотні дані повинні надаватись для кожної секції NACE ред. 2 від "B" до "N" і для пунктів витрат на оплату праці, згаданих у статті 4 (1) Регламенту (ЄС) № 450/2003.

На практиці це означає, що 2008 рік є першим роком, коли NACE ред. 2 буде використовуватися для всіх джерел, що застосовуються для розрахунку ПВП. Держави Співтовариства не повинні подавати до Євростату статистику на основі NACE ред. 2 до зазначеного терміну. Має бути забезпечена статистика на основі NACE ред. 1, яка повинна включати подання даних за 4 квартал 2008 року.

4.5 Імплементация NACE ред. 2 у Національні рахунки

Національні рахунки починатимуть з описування, ґрунтованого на NACE ред. 2, у 2011 році. Цього року часові ряди, мають бути представлені у новій NACE починаючи з 2010 року у зворотному напрямі. Варто зазначити, що як річні, так і квартальні рахунки повинні змінитися.

5. План проекту імплементації NACE Ред. 2

Реалізація NACE ред. 2 представляє складну операцію. Насправді, число залучених груп робіт і кількість різних людей, потрібних для їх виконання, викликає високий ступінь складності, що для одного проекту це багато. Найбільш відповідний спосіб впоратися з цією складністю – розглядати всю операцію як програму, що складається з окремих, але взаємопов'язаних проектів.

Можна виділити три окремі групи діяльності, які складаються із проекту:

- Створення національної версії NACE ред. 2 з підрозділами, призначеними для національного використання: *“група NACE+”*,
- Перехід у РП: *“група Реєстру”*,
- Узгоджений одночасний перехід у статистиці до NACE ред. 2 і контроль якості часових рядів: *“група Статистики”*

Кожен проект описується в окремому плані проекту. Цей план проекту описує способи досягнення *мети* проекту, у тому числі *процеси* та *графік*, а також *організацію* та *засоби*.

Разом з цим має бути розроблений план обміну інформацією, який описуватиме загальний підхід до підтримання зв'язку і забезпечуватиме вказівки щодо усіх видів зв'язку. Докладніше про такий план йтиметься у главі 6.

Кожен план проекту починається з описання мети проекту за такою можливою схемою: “SMART”: (**С**пецифічний, **П**омірний, **Д**осяжний, **Р**еалістичний і з **Ч**ітко визначеним **т**ерміном). Після чого, описуються процеси і графік, а також організація та засоби, і в решті решт план обміну інформації, як окремий план.

5.1 Цілі

Мета групи з імплементації NACE+:

- Національну версію NACE ред. 2, з підрозділами, призначеними для національного використання, буде завершено дд/мм/2006.
- Будуть розроблені чіткі критерії, які будуть підходити в межах NACE і будуть доволі ясними та точними, щоб уможливити визначення якості класифікатора.

Мета групи з імплементації Реєстру:

- Реєстр, який міститиме від дд/мм/2008 року і надалі національні одиниці, підприємства і групи підприємств, можливо, інші статистичні одиниці (одиниці за видом діяльності) та юридичні особи, що класифікуються за старою і новою NACE + принаймні за 2008 звітний рік.
- Більш-менш докладна специфікація мінімальної якості (може бути надана у відсотках від точних класифікованих одиниць відносно класу NACE + та / або розміру одиниці).

Мета Статистичної групи:

Узгоджений перехід, який призведе до незначної шкоди безперервності статистики, що використовує NACE+, отже:

- імплементація нової NACE + у всю статистику з дотриманням графіку, що відповідає регламентам Євростат, і узгоджена для статистичних даних, що тісно пов'язані між собою.
- визначення статистики, періодів і змінних, описання яких повинно дублюватись на певному рівні старої і нової NACE +

- визначення кількості років, за які дані підлягатимуть ретроспективному аналізу для кожного виду статистики, вивчення можливих методів.
- поділ задач та обмін інформацією між відділами НІС.

5.2 Процес і графік

Для того, щоб дотримуватись відповідного розподілу часу протягом реалізації усього проекту, життєво необхідним є реалістичний графік виконання проекту. Останній починається із схематичного зображення плину усього проекту, як показано на схемі 5.

- пункти, виділені жирним шрифтом червоного кольору, регулюються Евростатом, тому є визначеними за часовим перебігом.

- пункти, виділені курсивним шрифтом, залишаються на власний розсуд держав Співтовариства.

Коли	Етап	• Наступний захід НІС
Реалізовано	NACE як база для NACE+	• Структура NACE+
2006 рік від січня до липня	Структура NACE+	• пояснювальні записки та показчики NACE+ • таблиці відповідності попереднього NACE+- та нового NACE+
2006 рік		• Методика зміни кодування (джерело/метод населення x)
липень 2006 року → кінець 2007 року	пояснювальні записки та показчики NACE+ таблиці відповідності попереднього NACE+- та нового NACE+ Методика зміни кодування (джерело/метод населення x)	• Зміна кодування шляхом: – опитування – наявну інформацію – зовнішні реєстри – зразки – ймовірність
грудень 2007 року →	Реєстр зі зміненими кодами	• 2009 рік → дані СЕС для звітного 2008 року до NACE ред. 2 • 2009 рік → дані КСС та ПВП для звітного 2009 року до NACE ред. 2 • 2011 рік → дані НЗ для облікового періоду 2010 року до NACE ред. 2

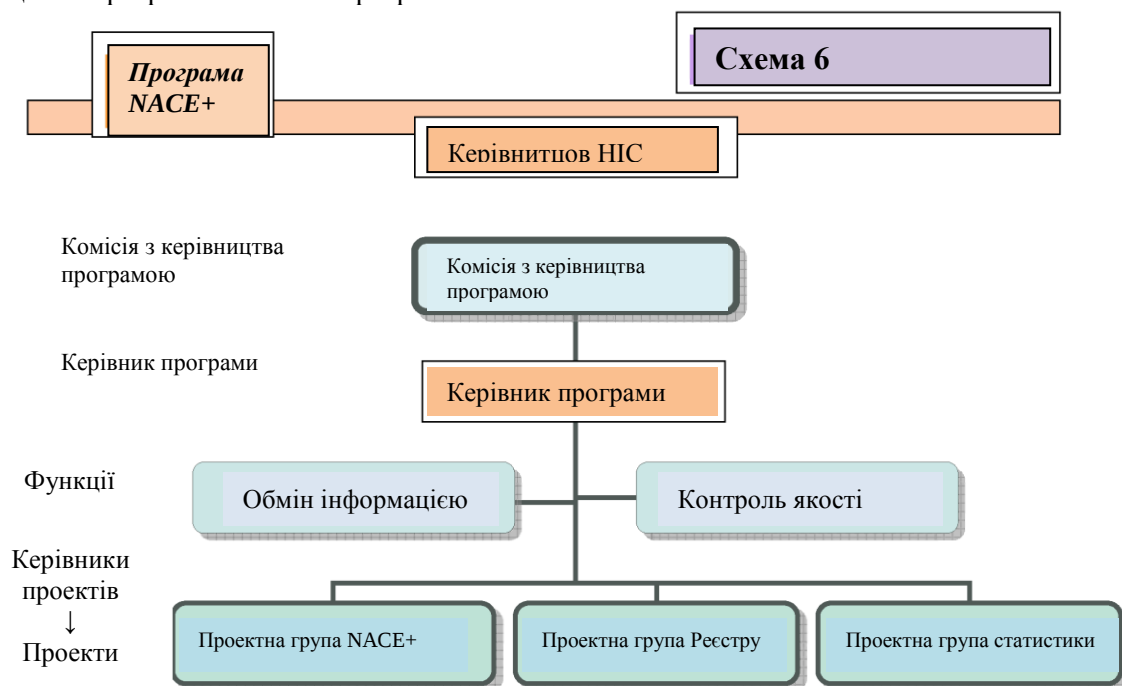
Наступним кроком є виділення, і докладний опис окремих процесів в цьому графіку: комплекти видів діяльності, що ведуть до продукту. Приблизне виділення здійснюється шляхом розподілу програми на три проекти і спеціальну точку інтересу (зв'язку), але окрім них є багато окремих процесів. Дивіться схему 6:

Схема 6			
Проект	Захід	Коли	Результат
Група NACE+	N1	Реалізовано	• NACE як база для NACE+
Група NACE+	N2	2006 рік	• Перелік критеріїв для прийняття п'ятої цифри коду
Група NACE+	N3	2006 рік	• Описання потреби у національних підрозділах
Група NACE+	N4: оснований на N1+N2+N3	2006 рік від січня до липня	• Структура NACE+
Група NACE+	Оснований на N4: N5 N6 N7	2006 рік від січня до липня	• Пояснювальні записки • Показчики • Таблиці відповідності попередньої NACE+ і нової NACE+
Група NACE+	Оснований на N4: N8	липень 2006 року →	• Процедура: схвалення / затвердження NACE+ Комісією.
Група Реєстру	Оснований на N7: R1 R2	січень 2006 року → липень 2006 року → грудень 2007 року	• Таблиця: населення за класом 1: n і n : m • Описання джерел для зміни кодування кожного класу - інформація, наявна в межах НІС - зовнішні реєстри - ймовірність - дослідження (окремі проекти)
Група Реєстру	Оснований на R1 і R2: R3	січень 2006 року →	Описання інформації, наявної в межах НІС
Група Реєстру	Оснований на R1 і R2: R4		Описання зовнішніх реєстрів
Група Реєстру	Оснований на R1 і R2: R5		Ймовірність: моделі
Група Реєстру	Оснований на R1 і R2: R6		Ймовірність: перехідні матриці
Група Реєстру	Оснований на R1 і R2: R7		Інформація, отримана в результаті досліджень
Група Реєстру	R8	липень 2007 року	Методика подвійного кодування у реєстрі
Група Реєстру	Загальний результат R.	грудень 2007 року	Реєстр із зміненими кодами
Група статистик	S1	грудень 2006 року	Графік імплементації у кожну статистику

Група статистик и	S2	грудень 2006 року	Методика ретроспективного аналізу: період і методи
Група статистик и	S3	грудень 2006 року	Методика подвійного звітування: період і методи
Група статистик и	S4	грудень 2007 року	Логістичне планування потоків даних згідно з попередньою та новою структурою NACE
Група статистик и	Результат: S5	вересень 2009 року→	Дані СЕС за 2008 рік до NACE ред. 2
Група статистик и	Результат: S6	січень 2009 року→	Дані КСС і ПВП за 2009 до NACE ред. 2
Група статистик и	Результат: S7	2011 рік	Дані НР до NACE ред. 2

5.3 Організаційна структура

Організаційна структура визначає відносини між трьома проектами, а також між проектами та керівництвом програмами. Схема програми:

- Керівництво НІС

Керівництво НІС несе відповідальність за включення програми у стратегічне планування НІС і пов'язання її з загальними цілями організації.

- Комісія з керівництва програмою

Комісія з керівництва програмою відповідає за результати програми та надання достатніх коштів, щоб їх реалізувати. Пропозиції та результати проекту будуть представлені Комісії з керівництва програмою на затвердження. Комісія звітує перед керівництвом НІС.

Комісія з керівництва програмою виконує ключову роль. Дуже важливим є представлення основних ролей усіх зацікавлених сторін: у цьому випадку, з одного боку, користувачів, а з іншого боку постачальників результату. Користувачі представляють відділи, які використовують класифікатор для виробництва статистичних даних; постачальників – секція класифікатора. У цій програмі РП виступає одночасно користувачем і постачальником. РП використовує систему NACE + та її інструменти, а також забезпечує одиниці кодами NACE + для виробництва статистики.

- Контроль якості

Контроль якості відповідає за моніторинг якості програми і її результату, незалежно від керівника програми. Контроль якості опікується тим, щоб програма перебувала під контролем і діяла згідно з плануванням. Поряд з цим, контролюється значення, яке надається цілям організації. Припиняється надмірне зосередження на одному аспекті, і забезпечується функціонування результату у програмі.

Контроль якості звітує перед Комісією з керівництва програми. Процедура затвердження якості програми і її результату описується у плані. Практично можливо здійснити контроль якості результату однієї проектної групи іншою проектною групою в рамках цієї програми. Перевагами є вже існуючі ноу-хау, що стосуються проекту та обміну інформацією, як "побічний продукт".

- Керівник програми

Комісія з керівництва програмою покладає на керівника програми відповідальність і повноваження з щоденного контролю виконання програми. Керівник програми приймає рішення в межах, визначених Комісією з керівництва програмою. Важливим обов'язком керівника програми є забезпечення того, щоб програма надала бажаний продукт у заплановані терміни і кошти, і відповідно до погодженого рівня якості. Керівник програми звітує перед Комісією з керівництва програмою.

- Групи з реалізації проекту

Як уже зазначалось, три проектні групи визначають три групи діяльності, які є частиною програми:

- “Група NACE+”

- “Група Реєстру”

- “Група статистики”

Керівник проекту управляє цими проектними групами. Керівник проекту приймає рішення в межах, встановлених керівником програми. Він звітує перед керівником програми, члени проектних груп звітують перед керівниками проектів.

Ця організація виглядає занадто формальною і офіційною. Але програма має дуже високий ступінь складності, і тому, помилки можуть мати негативний вплив на інші частини програми,

між діяльністю та етапами багато перепон та кордонів, що саме така організація повинна бути для того, щоб забезпечити управління програмою.

5.4 Ресурси

Ресурси на виконання програми – обмежені. До ресурсів відноситься *робоча сила, обладнання та інформація*. Планування ресурсів необхідне для того, щоб розподілити їх з урахуванням їх обмежень та вимог.

По-перше, щодо ресурсів необхідно визначити:

Щодо *робочої сили*: які навички та досвід?

Щодо *обладнання*: які можливості, вид програмного забезпечення, засоби кодування тощо.

Щодо *інформації*: зміст, якість, повнота, як на сьогодні, так і по суті.

Витрати на ресурси вимірюються в грошах і у часі. Таким чином, час і гроші не є ресурсами як такими, вони є одним із способів виміряти ресурси. Поряд з цим, витрати повинні бути оцінені, щоб уможливити їх порівняння. Оцінка відображає пріоритети та постпріоритети, які у різних НІС можуть відрізнятися. Наприклад: у багатьох країнах адміністративний тягар, який завдає влада, є болючим питанням, що значно збільшує вартість збору даних за допомогою опитування.

Плануйте, коли, скільки (витрати, час), що (навички, здібності) та де у процесі (проект, завдання) необхідно отримати правильну людину, вчасно, і на правильному місці, або правильну інформацію тощо.

6. План обміну інформацією

Результати імплементації NACE ред. 2 завдають впливу на багато організацій і людей. Вони повинні вживати заходів: адаптувати класифікатори, змінювати коди, усвідомлювати порушення часових рядів, адаптувати програмне забезпечення, надавати інформацію тощо. Всі ці дії повинні бути підготовлені вчасно, тому активний зв'язок важливий на усіх стадіях проекту. Керівник програми повинен переконатися в тому, що члени команди, клієнти та зацікавлені сторони мають інформацію, необхідну для виконання їхньої роботи. Зв'язок також є життєво важливим способом управляти очікуваннями щодо того, як відбувається реалізація проекту і хто що повинен робити. Ось для чого потрібен план обміну інформацією.

Занадто багато інформації змушує людей тонути, перш ніж вони бачуть у цьому сенс; повідомлення інформації занадто рано змушує людей забути, перш ніж вони потребуватимуть її. Мета полягає в тому, щоб пропонувати кожній із зацікавлених сторін інформацію на замовлення, не надто рано і не занадто багато, якраз у той момент, коли вони повинні приступити до виконання дії.

Це планування для різних зацікавлених сторін – різне. Таким чином, перше важливе питання: хто є споживачами інформації?

Приблизно їх можна поділити на:

- **Статистики НІС**
- Зовнішні реєстри, які є **джерелами РП**
- Зовнішні реєстри, які **не є джерелами РП**
- **Користувачі** статистики, можливо, через **торгові організації**
- Підприємства, що **надають дані**, можливо через **торгові організації**

У кожної зацікавленої сторони є особливі потреби у обміні інформацією з огляду на час та зміст. Основою для усього плану обміну інформацією може бути така схема:

Схема 7					
Час		Цільова група	Засіб	Вид інформації	Мета
Протягом усієї програми		Усі, але на замовлення для кожної групи	Веб-сайт	→ Уся, але на замовлення для кожної групи	Інформування
		Усі	Усі	→ Загальна інформація	Інформування
▼	2000 рік → середина 2006 року	Статистики НІС, Користувачі статистики	Усно, письмово	← → Аналіз організації діяльності і побажань підрозділів	Проект NACE+, пояснювальні записки, показники...
	2005 рік → початок 2008 року	Статистики НІС	усі	→ Наслідки змін у NACE, від загального до рівня окремої одиниці. Щодо методів ретроспективного аналізу та подвійного звітування, які можуть бути використані	Гарантувати плавний перехід до NACE ред. 2
	2005 рік → початок 2008 року	Реєстри, які є джерелами РП	Усі, вкл. файли даних	← → Наслідки змін у NACE, від загального до рівня окремої одиниці	Дати можливість джерелами вносити зміни; обмінюватись даними, основаними на NACE ред. 2
	2007 рік→	Реєстри (що не є джерелами РП)	Письмові електронні	→ Наслідки змін у NACE, від загального до (можливо) рівня окремої одиниці	Імплементація NACE ред. 2
	Середина 2007 року → 2012 рік	Користувачі статистики	Письмові електронні	→ Загальна інформація	Привернути увагу до змін
	Початок 2008 року→ 2012 рік	Користувачі статистики	Письмові електронні	Кількісна інформація щодо змін	Можливість будувати часові ряди

→ = надання інформації

← → = обмін інформацією

7. Інші питання імплементації: адаптація національного законодавства

Однією з передумов імплементації нової NACE ред. 2 є новий Регламент щодо NACE і адаптація різних європейських статистичних законів. Але в багатьох випадках європейське статистичне законодавство складається з так званих, рамкових положень, які лише визначають характеристики, рівень деталізації і стандарти якості даних, які слід відправляти до Євростат.

Відповідно до принципу субсидіарності такий обов'язок покладається на держави Співтовариства. Тому в багатьох випадках самі статистичні дослідження істотно залежать від національного статистичного законодавства, яке також може посилатися на NACE, або її національні версії. Письмова нарада між державами Співтовариства показала, що у 13 державах Співтовариства перед імплементацією NACE ред. 2 необхідно буде здійснити адаптацію національного законодавства.

Розробка адаптації залежить від особливих умов у державах Співтовариства. Вимоги до адаптації національного законодавства може бути прямими, або опосередкованими.

Прямі вимоги до адаптації національних статистичних законів висувуються, коли NACE, або її національні версії цитуються в самих законах. Коли правові акти, або їх частини посилаються на окремі частини NACE, вони повинні бути адаптовані до нового кодування.

Непрямі вимоги можуть висуватись, коли групи респондентів або зразків, повинні бути змінені у зв'язку зі зміною структури класифікатору.

Крім того, в деяких державах Співтовариства NACE використовується не лише у статистичних цілях, а й в інших правових процедурах; наприклад, правила оподаткування або субсидії / фінансова допомога можуть посилатися на певні категорії NACE (яка у свою чергу може вимагати зворотну процедуру збору даних).

На підприємствах деяких держав Співтовариства і урядових установах повинні бути поінформовані про зміни умов для респондентів дослідження за один рік до імплементації заходів.

У всіх випадках передумови адаптації національних статистичних законів та зобов'язання щодо обміну інформації, повинні враховуватись у національних планах імплементації. Особливо необхідно зважити на потребу у додатковому часі, необхідному для процесу адаптації законодавства.